

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 73/2019-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. marca 2019 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom Mgr. Petrom Šumšalom, Krasovského 13, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 322/2016 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. decembra 2018 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 322/2016 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že Okresný súd Bratislava IV rozhodol vo veci samej v konaní vedenom pod sp. zn. 40 C 505/2016 rozsudkom z 24. mája 2016 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“). Vec bola 22. decembra 2016 predložená na ďalšie konanie a rozhodnutie krajskému súdu ako odvolaciemu súdu. Podľa tvrdenia sťažovateľky *„od uvedeného dátumu Krajský súd v Bratislave (viac ako 23 mesiacov) vo veci samej nekonal...“*.

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti poukazuje na túto skutočnosť: *„jedná sa v tomto prípade o zaplatenie sumy ešte z roku 2011, na ktorú bol povinný žalovaný. Žalovaný od samého začiatku počítal s tým, že žalobkyňa nebude mať ani na zaplatenie súdneho poplatku a zaplatenie trov advokáta, preto od samého počiatku platenie oddaľoval, čo robí doteraz.“*

4. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uvádza a priloženou kópiou odpovede podpredsedu krajského súdu sp. zn. 1 Spr 124/2018 z 26. novembra 2018 dokazuje, že 31. októbra 2018 podala kvalifikovanú sťažnosť na zbytočné prierahy v napadnutom konaní. Podpredseda krajského súdu túto vyhodnotil ako dôvodnú a uviedol, že v napadnutom konaní *„zistil nečinnosť, ktorej príčiny sú však dané okolnosťami objektívnej povahy, so zreteľom na aktuálne množstvo spisov v súdnom oddelení 2Co...“*.

5. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti okrem iného konštatuje:

„Skutočnosť, že jej raz bude dlžná suma spolu s príslušenstvom zo strany žalovaného vyplatená (ak bude žalovaný ako spoločnosť s ručením obmedzeným vôbec ešte existovať pri súčasnom trende likvidácii obchodných spoločností) za všetky tie roky v celej výške, nie je pre ňu pri každodennom živote podstatná, nakoľko sťažovateľka sa tohto ani nemusí dožiť a hlavne tieto peniaze potrebuje na bežný každodenný život. Sťažovateľka ako starobná

dôchodkyňa je už takmer 2 roky nekonaním Krajského súdu v Bratislave ukracovaná na svojich základných a ústavných právach...“

6. Sťažovateľka, poukazujúc na svoju zložitú životnú a finančnú situáciu a tiež na nečinnosť krajského súdu, ktorý počas dvoch rokov trvajúceho odvolacieho konania nevykonal žiadny relevantný úkon, sa domnieva, že došlo k porušeniu označených práv.

7. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej ústavnej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo [redacted] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 2Co/322/2016, porušené bolo.

Krajskému súdu v Bratislave sa v konaní vedenom pod sp. zn. 2Co/322/2016 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

[redacted] sa priznáva finančné zadostučinenie v sume 6.000 € (slovom šesťtisíc eur), ktoré je jej Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

[redacted] sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 440,04 € (slovom štyristoštyridsať eur a 4 centy) za dva úkony (príprava a prevzatie právneho zastúpenia, podanie vo veci samej - ústavná sťažnosť), ktorú je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť na účet jej právneho zástupcu... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

10. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

12. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

13. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

14. Ústavný súd predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky doručенú 12. decembra 2018 a pri posudzovaní existencie dôvodov prípadného odmietnutia podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde prihliadal na právnu úpravu účinnú v čase začatia konania pred ústavným súdom, t. j. v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu, ako aj na judikatúru vydanú v súlade s touto predošlou právnu úpravou.

III.

15. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietahoch (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

16. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že krajský súd rozhodol v napadnutom konaní rozsudkom sp. zn. 2 Co 322/2016 z 30. januára 2019 tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil.

17. Sťažovateľka podala kvalifikovanú sťažnosť na zbytočné prietahy 31. októbra 2018. Krajský súd na jej sťažnosť reagoval podaním z 26. novembra 2018 tak, že ju považoval za dôvodnú, vo svojom vyjadrení však uviedol: „*S poukazom na aktuálnu zaťaženosť senátu a skladbu riešených vecí bude právna vec sp. zn. 2Co/322/2016 prejednaná a rozhodnutá najneskôr vo februári 2019.*“

18. Ústavný súd k tomu poznamenáva, že sťažovateľka v prerokúvanej veci síce preukázala, že splnila požiadavku namietania prietahov v konaní pred orgánom štátnej správy súdov (predseda krajského súdu), ale na druhej strane tak urobila až 31. októbra 2018, teda po dvadsiatich dvoch mesiacoch údajnej nečinnosti krajského súdu. Krajský súd jej sťažnosť uznal ako dôvodnú a vec zaradil do osobitného režimu sledovania podpredsedom krajského súdu.

19. Sťažovateľka doručila ústavnému súdu 12. decembra 2018 ústavnú sťažnosť, v ktorej žiadala, aby ústavný súd vyslovil porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní, ktoré ku dňu podania sťažnosti trvá dva roky (od decembra 2016). Hoci je pravdou, že v čase podania ústavnej sťažnosti nebolo o odvolaní ešte rozhodnuté, v krátkom čase po prijatí opatrení zo strany podpredsedu krajského súdu, a to už 30. januára 2019 krajský súd vo veci rozhodol.

20. Okolnosti danej veci, najmä to, že sťažnosť sťažovateľky podľa § 3 ods. 7 a § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov splnila svoj účel a vo veci sťažovateľky krajský súd rozhodol v krátkom čase po podaní sťažnosti, a tým prípadný prietah v konaní aj odstránil, viedli ústavný súd k tomu, že ústavná sťažnosť vo vzťahu ku krajskému súdu nie je v čase rozhodovania ústavného súdu opodstatnená. Nemožno ani pripustiť, že uvedené odvolacie konanie je na hranici ústavne akceptovateľnej doby z hľadiska kritérií a požiadaviek čl. 48 ods. 2 ústavy zaručujúceho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, keď celkovo trvalo 25 mesiacov.

21. Tieto skutočnosti viedli ústavný súd k tomu, že ústavnú sťažnosť sťažovateľky vo vzťahu ku krajskému súdu odmietol už na predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2019